

minister voor Rechtsbescherming

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
17 januari 2023

Ons kenmerk
4437675

nota

BNC fiche - harmoniseren aspecten insolventierecht

Kopie aan

minister van Justitie en
Veiligheid
Datum/eindparaaf

staatssecretaris van Justitie
en Veiligheid
Datum/paraaf

---

1. Aanleiding

Op 7 december 2022 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) een richtlijnvoorstel gepubliceerd om bepaalde materiële nationale insolventieregels in de EU te harmoniseren. JenV heeft hiervoor een zogenoemd BNC-fiche opgesteld dat aan de Eerste en de Tweede Kamer zal worden gezonden.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te geven op het BNC-fiche.

3. Kernpunten

- Het betreft een richtlijnvoorstel om bepaalde materiële nationale regels die zien op insolventieprocedures¹ betreffende ondernemingen in de EU te harmoniseren en is onderdeel van een pakket aan maatregelen om de kapitaalmarktunie vooruit te helpen. Het materiële recht omvat alle regels die zien op de inhoud van rechten en plichten van de partijen die betrokken zijn bij een insolventieprocedure, zoals een faillissement.
- Het oordeel ten aanzien van de vraag of het wenselijk is dat dit op Europees niveau wordt geregeld (subsidiariteit) is positief. Het oordeel ten aanzien van de vraag of de voorgestelde regels niet verder gaan dan nodig is (proportionaliteit) is positief met kanttekeningen.
- Het kabinet is positief ten aanzien van het doel dat de Commissie wil bereiken en kan in algemene zin ook instemmen met de gekozen methode om dat doel te bereiken (in dit geval een richtlijn aan de hand waarvan de lidstaten hun nationale recht zullen moeten aanpassen).
- Wel acht het kabinet in algemene zin het richtlijnvoorstel erg gedetailleerd. Dat laat onvoldoende ruimte en flexibiliteit voor lidstaten om de regeling

---

¹ Insolventieprocedures: In geval van insolventie is een persoon of onderneming niet meer in staat aan financiële verplichtingen te voldoen. Dan kan bijvoorbeeld een faillissement volgen.

goed in het nationale recht in te passen, waardoor de rechtspraak met onnodige regeldruk wordt geconfronteerd en het richtlijnvoorstel op een aantal onderdelen verder gaat dan nodig.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Datum
17 januari 2023

Ons kenmerk
4437675

4. Toelichting*

Proces

- Na bespreking in de ambtelijke voorportalen (BNC 24 januari en CoCo 31 januari 2023), wordt het fiche naar verwachting ter instemming aangeboden aan de MR van 3 februari 2023.
- Verdere behandeling van het voorstel verloopt via de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken.

Kern van het voorstel

- Dit voorstel maakt deel uit van een pakket aan maatregelen om de kapitaalmarktunie vooruit te helpen en heeft als doel grensoverschrijdende investeringen in de EU te bevorderen, financieringskosten van ondernemingen te verlagen en daarmee uiteindelijk bij te dragen aan de versterking van de kapitaalmarktunie van de EU.
- Het richtlijnvoorstel is gebaseerd op drie uitgangspunten van het insolventierecht: (i) de terugwinning van de bestanddelen die behoren tot het vermogen van een insolvente onderneming (de boedel); (ii) de efficiëntie van insolventieprocedures; en (iii) een voorspelbare en eerlijke verdeling van de boedel onder de schuldeisers.
- Wat betreft het eerste onderdeel beoogt het richtlijnvoorstel ervoor te zorgen dat de uitkering aan schuldeisers van een insolvente onderneming zo groot mogelijk is, door (1) de curator de mogelijkheid te bieden bepaalde handelingen van de schuldenaar die nadelig zijn voor schuldeisers ongedaan te maken; (2) gerechten en curatoren de mogelijkheid te geven registers zoals het kadaster, bankregistersystemen en het UBO-register te raadplegen; (3) de introductie van een *pre-pack* procedure om in stilte een faillissement voor te kunnen bereiden om een zo hoog mogelijke opbrengst voor de schuldeisers te bereiken; en (4) de introductie van een verplichting bestuurders om zo snel mogelijk faillissement aan te vragen indien dit onvermijdelijk is.
- Op het gebied van het efficiënter maken van insolventieprocedures bevat het voorstel een regeling betreffende een vereenvoudigde insolventieprocedure speciaal voor micro-ondernemingen. Ook moeten lidstaten een factsheet publiceren met een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van hun nationale insolventiewetgeving in het Europese e-Justice Portal.
- Tot slot, beoogt het richtlijnvoorstel een eerlijke en voorspelbare verdeling van de opbrengst van de boedel onder de schuldeisers door de hiervoor genoemde factsheet en het instellen van een schuldeiserscommissie die de belangen van schuldeisers kan vertegenwoordigen.

Beoordeling: positief met kanttekeningen

Bij de hierboven onder 3 beschreven algemene beoordeling van het richtlijnvoorstel, heeft het kabinet de volgende kanttekeningen:

1. Opsporen van vermogensbestanddelen in faillissement: Het richtlijnvoorstel regelt dat de lidstaten gerechten moeten aanwijzen die op verzoek van de curator bankregistersystemen moet doorzoeken om vermogensbestanddelen op te sporen. Deze taak sluit niet goed aan bij de bestaande taken van de (civiele) rechter en leidt tot een aanzienlijke toename van de werklast voor de rechtspraak. Het lijkt logischer om deze taak bij de curator te beleggen.
2. Pre-pack procedure en vereenvoudigde insolventieregeling micro-ondernemingen: In pre-pack en de vereenvoudigde insolventieregeling voor

micro-ondernemingen laat het richtlijnvoorstel op verschillende onderdelen onvoldoende flexibiliteit voor lidstaten om bestaande regelingen (zoals de Nederlandse regeling betreffende de turboliquidatie) te behouden en aanvullende maatregelen te treffen (zoals de Nederlandse pre-pack procedure ten behoeve waarvan al een wetgevingstraject loopt).

3. Aanvragen faillissement door bestuurders: Op het onderdeel van de voorgestelde verplichting van bestuurders om faillissement aan te vragen ziet het kabinet nog veel onduidelijkheid voor de rechtspraak en hoe rekening wordt gehouden met de belangen van de vennootschap en aandeelhouders; dat klemmt te meer nu het systeem in Nederland goed werkt. Daarmee is de vraag of dit onderdeel het gestelde doel van betere bescherming van schuldeisers in aanloop van faillissement gaat bereiken.
4. Vereenvoudigde procedure micro-ondernemingen: de gekozen uitwerking bevat beperkt toezicht op de procedure wat risico's met zich meebrengt op fraude en misbruik van de procedure. Bovendien moeten veel verplichte stappen worden doorlopen.
5. Schuldeiserscommissie bij de regeling over de schuldeiserscommissie zullen er vaker schuldeiserscommissies worden ingesteld en dat zal vermoedelijk leiden tot meer kosten voor de boedel. Het kabinet vraagt zich o.m. af of de kosten en tijdsinspanning van schuldeiserscommissies zullen opwegen tegen de verwachte toename van betrokkenheid van schuldeisers bij het faillissement. Verder is de onderbouwing van de effectbeoordeling (het impact assessment) op dit punt mager.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor het overige is geen informatie opgenomen in de nota die niet openbaar gemaakt kan worden.

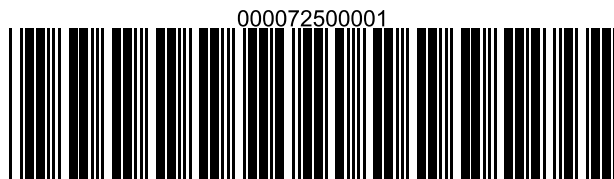
**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Datum
17 januari 2023

Ons kenmerk
4437675

Digitale minuut: BNC fiche - harmoniseren aspecten insolventierecht - 4437674

Organisatieonderdeel

Behandelaar zaak

Werkstroomeigenaar

Datum en tijd aangeboden
23-01-2023 om 19:39

BNC fiche - harmoniseren aspecten insolventierecht

Externe id's:

Instructie:

- Graag uw instemming met het fiche dat op dinsdag 24 januari en dinsdag 31 januari ambtelijk in resp. de BNC en de CoCo zal worden besproken en naar verwachting ter instemming voorligt tijdens de MR van 3 februari

Toelichting op documenten:

-

Werkstroomverloop

Werkstroom afgesloten

23-01-2023 19:39

Afsluiten

23-01-2023 19:39

Afstemmen

23-01-2023 09:35

Eindparaaf - Minister van JenV behandeld door Yeşilgöz - Zegerius, D. - BD/AL

22-01-2023 17:38

Eindparaaf - Minister voor Rechtsbescherming behandeld door Weerwind, F.M. - BD/AL

19-01-2023 21:39

Eindparaaf - Staatssecretaris van JenV behandeld door Burg, E. van der - BD/AL

19-01-2023 19:47

Paraferen

19-01-2023 18:04

Visie vooraf

19-01-2023 15:26

Ter instemming van MRb het BNC Fiche harmoniseren aspecten insolventierecht. Geen bijzonderheden m.i. Ter info ook aan MJenV en SJenV aangeboden.

Paraferen

18-01-2023 18:42

Paraferen

18-01-2023 10:49

Document '20220118 BNC-fiche Richtlijn materieel insolventierecht.doc' toegevoegd

18-01-2023 09:21

Document 'BNC fiche - harmoniseren aspecten insolventierecht' toegevoegd

18-01-2023 09:21

